

Za niedługo poznamy wyniki matur. Wielu abiturientów, którzy jeszcze nie wybrali kierunku studiów, będzie musiało podjąć niełatwą decyzję. Z pomocą przychodzi im ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA), którego najnowszą, ósmą już edycję uruchomił Ośrodek Przetwarzania Informacji (OPI). Dzięki aktualnym danym, każdy może sprawdzić, po jakich kierunkach studiów zarabia się najwięcej do pięciu lat po uzyskaniu dyplomu. W tym roku szczególnie interesujące są dane dotyczące absolwentów bezpieczeństwa wewnętrznego i bezpieczeństwa narodowego. Zasadne jest pytanie, czy inwazja Rosji na Ukrainę wpłynęła na ich zatrudnienie?

Studia wciąż gwarantują wyższe wynagrodzenie

6 czerwca 2023 roku Ośrodek Przetwarzania Informacji uruchomił na zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki (MEiN) już ósmą edycję ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA).

Najnowsze dane ELA po raz kolejny potwierdzają, że niezależnie od daty ukończenia studiów, zarobki absolwentów w kolejnych latach po dyplomie rosną – i, co więcej – ich wzrost jest szybszy, niż średni wzrost płac w ich miejscach zamieszkania. Nadal więc opłaca się studiować.

Czy inwazja Rosji na Ukrainę zwiększyła zapotrzebowanie na pracę w sektorach mundurowych?

Najnowsze dane z systemu ELA wskazują na rosnący udział absolwentów kierunków związanych z bezpieczeństwem, którzy podejmują pracę w sektorach mundurowych. Niemniej jednak, należy podkreślić, że nieco więcej niż jeden na trzech absolwentów studiów II stopnia, i mniej niż jeden na pięciu absolwentów studiów I stopnia, rozpoczyna pracę w sektorach związanych bezpośrednio z kierunkiem swoich studiów.

Jak wspomina dr hab. Mikołaj Jasiński, ekspert Ośrodka Przetwarzania Informacji: wybuch wojny miał wpływ na zwiększenie zapotrzebowania na zatrudnienie absolwentów kierunków bezpieczeństwa w służbach mundurowych. Jak można się spodziewać, zatrudnienie w służbach mundurowych jest znacznie bardziej popularne wśród absolwentów niż absolwentek. W przypadku absolwentów studiów I stopnia, udział mężczyzn w 2021 r. wyniósł 33,4% i wzrósł o niecałe 10 punktów procentowych w porównaniu do roku 2017. W grupie absolwentek natomiast wzrost ten wyniósł 4 punkty procentowe – 7,4% kobiet uzyskało dyplom w 2021 r. i podjęło pracę w służbach mundurowych, podczas gdy w 2017 r. było to 3,3%.

Absolwenci studiów II stopnia częściej niż ich koledzy kończący studia I stopnia podejmują pracę w służbach mundurowych. Dane ELA wskazują, że ponad połowa mężczyzn i około 1/6 kobiet kończących kierunki związane z bezpieczeństwem w 2021 r. podjęło pracę w służbach. Podobnie jak w przypadku absolwentów studiów I stopnia, również w tej grupie obserwujemy stopniowy wzrost zainteresowania pracą w służbach mundurowych – odpowiednio o nieco ponad 7 punktów procentowych wśród mężczyzn i niemal 8 punktów procentowych wśród kobiet w porównaniu do absolwentek i absolwentów z 2017 r.

Duży wzrost udziału absolwentek bezpieczeństwa zatrudnionych w służbach mundurowych

– Znacznie szybszą dynamikę wzrostu udziału kobiet podejmujących służbę po uzyskaniu dyplomu jednego z kierunków związanych z bezpieczeństwem potwierdzają dane względne. Od 2017 r. odsetek kobiet podejmujących służbę wzrósł o 123%, a mężczyzn jedynie o 39% – mówi dr hab. Agnieszka Chłoń-Domińczak, prof. SGH, ekspertka Ośrodka Przetwarzania Informacji.

– Duże różnice widoczne są również w przypadku studiów II stopnia. Odsetek kobiet uzyskujących

dyplom na kierunkach związanych z bezpieczeństwem, które podejmują potem służbę, niemal podwoił się od 2017 r., podczas gdy w przypadku mężczyzn wzrost ten wyniósł 16%. Rosnące zainteresowanie służbą wśród kobiet widoczne jest szczególnie od 2019 r. – dodaje ekspertka OPI.

Czy kobiety w służbach mundurowych zarabiają tyle co mężczyźni?

W celu uzupełnienia oceny wejścia na rynek pracy absolwentów i absolwentek kierunków związanych z bezpieczeństwem, zostały przeanalizowane również ich zarobki. Przy porównaniu wynagrodzeń uwzględniona została grupa absolwentów, którzy nie mieli doświadczenia zawodowego przed ukończeniem studiów i rozpoczęli swoją pierwszą pracę w służbach mundurowych. Ograniczenie to związane jest z faktem, iż część absolwentów analizowanych kierunków miało obowiązek uzyskania dyplomu dla kontynuacji swojej służby, a ich wynagrodzenia uwzględniają już odbyty staż w służbie i uzyskany stopień.

– Dane systemu ELA wskazują, że wśród absolwentów po raz pierwszy podejmujących pracę po uzyskaniu dyplomu, w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu nie ma istotnych różnic w wysokości osiąganych wynagrodzeń ze względu na płeć – osiągane zarobki po studiach I i II stopnia kształtują się na poziomie około 60-65% średnich zarobków i relacja ta nie zmienia się znacząco dla absolwentów z kolejnych lat – mówi dr Marek Bożykowski, ekspert Ośrodka Przetwarzania Informacji.

– Warto jednocześnie zauważyć, że względne zarobki wszystkich absolwentów studiów, którzy nie mieli doświadczenia zawodowego przed uzyskaniem dyplomu w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu są niższe, niż absolwentów kierunków związanych z bezpieczeństwem bez doświadczenia zawodowego. Wynosiły one odpowiednio 48% dla absolwentek i 57% dla absolwentów studiów I stopnia oraz 57% dla absolwentek i 67% dla absolwentów studiów II stopnia w 2021 r. – dodaje ekspert OPI.

Różnica ta jest znacząca szczególnie w przypadku absolwentów studiów I stopnia. Natomiast brak luki płci w wynagrodzeniach oznacza, że sektor służb mundurowych jest bardziej atrakcyjny dla kobiet, które w przypadku całej populacji absolwentów zarabiają mniej niż mężczyźni.

Źródło: IP